

Корпоративні спори: правові позиції Верховного Суду та коментарі науковців

У цьому виданні зібрані приклади проблемних корпоративних спорів, які розв'язували суди в 2018-2019 роках, з наданням інформації про відповідні кейси.

Це видання є продовженням аналізу судової практики з корпоративних спорів, виданого в 2018 р. **«Корпоративні спори: комент. суд. практики / [І. В. Спасибо-Фатєєва, В. І. Крат, Н. Ю. Філатова та ін.] ; за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: Право, 2018. 288 с.»**.

Судова практика зібрана та проаналізована суддями Верховного Суду з висловленням принципових позицій з різних питань.

Завдяки ним та їх коментарям, наданим науковцями, читач може зробити власні висновки щодо аргументації та застосовуваних підходів, які склалися в судовій практиці при вирішенні справ з корпоративних спорів.

Для суддів, адвокатів, студентів, викладачів та всіх, хто шукає відповіді на питання щодо розв'язання корпоративних конфліктів та спорів.

Зміст

Передмова суддів.....	6
Передмова науковців.....	8
Перелік умовних позначень.....	10
Розділ 1. Законодавство, що регулює відносини у сфері корпоративних прав	11
Розділ 2. Застосування норм процесуального права під час розгляду справ щодо корпоративних спорів.....	13
2.1. Процесуальні особливості розгляду корпоративних спорів	13
2.1.1. Господарська юрисдикція	13
2.1.2. Третейський суд	13
2.1.3. Територіальна юрисдикція (підсудність).....	14
2.1.4. Застосування заходів забезпечення позову в корпоративних спорах.....	15
2.1.5. Позовне провадження та правонаступництво при розгляді корпоративних спорів.....	20
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>23</i>
2.2. Юрисдикція судів щодо розгляду корпоративних спорів	28
2.2.1. Суб'єктний та предметний критерії визначення юрисдикції господарських судів.....	28
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>30</i>
2.2.2. Спори, які не є корпоративними	36
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>39</i>
2.2.3. Підвідомчість спорів, пов'язаних з обігом акцій, часток, паїв.....	42
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>43</i>
2.2.4. Підвідомчість спорів, пов'язаних із оскарженням реєстраційних дій.....	46
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>51</i>
2.2.5. Спори, пов'язані з обігом часток у статутному капіталі.....	55
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>58</i>
2.2.6. Спори щодо дивідендів	60
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>63</i>
2.2.7. Спори щодо визнання недійсними рішень загальних зборів та оспорювання дій посадових осіб товариства.....	67
<i>Коментар науковців .....</i>	<i>68</i>
2.2.8. Спори між товариством та посадовою особою (у тому числі посадовою особою, повноваження якої припинені) про відшкодування збитків, заподіяних товариству діями (бездіяльністю) такої посадової	

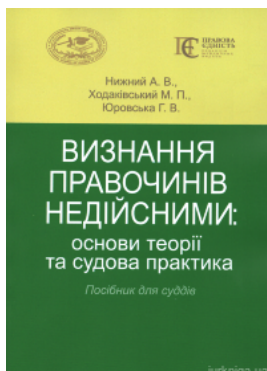
особи, за позовом учасника/акціонера товариства, поданим в його інтересах	70
Коментар науковців	73
Розділ 3. Захист окремих видів корпоративних прав	84
3.1. Порухення корпоративних прав – основна підстава для задоволення позову в корпоративному спорі	84
Коментар науковців	91
3.2. Захист права учасника (акціонера, члена) на участь в управлінні юридичною особою	101
3.2.1. Оскарження рішень загальних зборів учасників (акціонерів, членів) юридичних осіб	101
3.2.2. Безумовні підстави визнання недійсним рішення загальних зборів учасників (акціонерів, членів) юридичної особи у зв'язку з порушенням прямих вказівок закону	104
3.2.3. Інші порушення, допущені під час скликання та проведення загальних зборів учасників (акціонерів, членів) юридичної особи	108
Коментар науковців	110
3.3. Спори, пов'язані із захистом права учасника (акціонера) товариства на отримання частини прибутку товариства (дивідендів)	116
Коментар науковців	121
3.4. Спори, пов'язані з проведенням аудиторської перевірки діяльності юридичної особи	130
Коментар науковців	133
3.5. Оскарження учасником (акціонером) правочинів, укладених виконавчим органом юридичної особи з третіми особами	141
Коментар науковців:	
Загальні умови визнання правочинів недійсними у зв'язку з перевищенням виконавчим органом юридичної особи повноважень при їх учиненні	149
Визнання недійсними значних правочинів та правочинів із заінтересованістю	168
Розділ 4. Спори, що виникають з правочинів щодо акцій, часток, паїв	180
4.1. Способи захисту прав учасника, порушених правочинами з частками/ акціями	180
Коментар науковців	185
4.2. Момент набуття корпоративних прав при відчуженні частки в статутному капіталіталі	189
Коментар науковців	191

4.3. Захист переважних прав учасників господарських товариств.....	195
Коментар науковців	195
4.4. Розірвання договору купівлі-продажу часток/акцій та відновлення корпоративних прав	214
Коментар науковців	
4.5. Оспорювання правочинів з частками та акціями.....	219
Коментар науковців	224
4.6. Договір застави	231
Коментар науковців	232

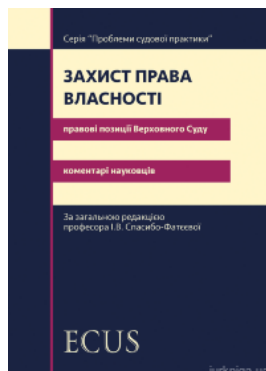
Розділ 5. Спори, пов'язані з виходом (виключенням) учасника (члена)

з товариства та вступом у товариство.....	235
Коментар науковців	235
5.1. Хто може бути позивачем у спорах про розрахунки при виході (виключенні) з юридичної особи?.....	240
Коментар науковців	241
5.2. Спори, пов'язані виключенням учасника (члена) з товариства.....	245
Коментар науковців	250
5.3. Спори, пов'язані з розрахунками з учасником (членом), який вийшов (виключений) зі складу товариства	252
5.3.1. Строки проведення товариством розрахунків із учасником та наслідки їх недодержання	252
Коментар науковців	254
5.3.2. Розрахунок сум, що підлягають виплаті учаснику товариства при виході (виключенні) з товариства.....	258
Коментар науковців	261
5.3.3. Оформлення вимоги про здійснення розрахунків при виході учасника з товариства	269
Коментар науковців	270
5.4. Спори щодо вступу в товариство	272
Коментар науковців	272

Книги, які можуть вас зацікавити

Визнання правочинів
недійсними: основи
теорії та судова
практика. Посібник для
суддів

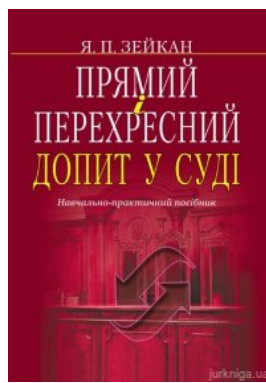
Захист права власності.
Правові позиції
Верховного Суду:
коментарі науковців

Корпоративні спори.
Коментар судової
практики

Адвокатська техніка
(підготовка до процесу
і методики
переконання)

Прямий і перехресний
допит у суді

Цивільний
процесуальний кодекс
України

Перейти до галузі права
Корпоративне право

Перейти на сайт →